

Határozatok Tára

C-83/17. sz. ügy

KP
kontra
LO

(az Oberster Gerichtshof [Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 2007. évi hágai jegyzőkönyv – A tartási kötelezettségekre alkalmazandó jog – A 4. cikk (2) bekezdése – A jogosult szokásos tartózkodási helyének megváltozása – Azon jog visszamenőleges hatályú alkalmazásának lehetősége, amely a jogosult új szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga és egyben az eljáró bíróság joga – Az »amennyiben a jogosult [...] nem kaphat tartást a kötelezettől« fordulat terjedelme – Valamely törvényi feltétel hitelező általi nemteljesítésének esete”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (hatodik tanács), 2018. június 7.

1. *Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések – A Bíróság hatásköre – Terjedelem – A tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló hágai jegyzőkönyv – Bennfoglaltság*

(EUMSZ 267. cikk; 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv)

2. *Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság, alkalmazandó jog, a határozatok elismerése és végrehajtása a tartási kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben – A tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló hágai jegyzőkönyv – Bizonyos jogosultakat előnyben részesítő különös szabályok – Olyan jogosult, aki nem kaphat tartást a szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga alapján – Az eljáró bíróság szerinti állam jogának e jogosult kérelmére való alkalmazása a szokásos tartózkodási helyének megváltoztatása előtti időszakra vonatkozóan is – Feltételek*

(2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv, 4. cikk, (2) bekezdés)

3. *Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Joghatóság, alkalmazandó jog, a határozatok elismerése és végrehajtása a tartási kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben – A tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló hágai jegyzőkönyv – Bizonyos jogosultakat előnyben részesítő különös szabályok – Olyan jogosult, aki nem kaphat tartást a szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga alapján – Fogalom – Olyan jogosult, aki nem felel meg a tartásban való részesüléshez a szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogában előírt bizonyos feltételeknek – Bennfoglaltság*

(2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv, 4. cikk, (2) bekezdés)

1. Lásd a határozat szövegét.

(lásd: 21–25. pont)

2. Az Európai Közösség által a 2009. november 30-i 2009/941/EK tanácsi határozattal jóváhagyott, a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv 4. cikkének (2) bekezdését a következőképpen kell értelmezni:

- az a körülmény, hogy az eljáró bíróság szerinti állam megegyezik a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti állammal, nem akadályozza e rendelkezés alkalmazását, mivel az e rendelkezésben előírt, kiegészítő kapcsoló szabály által kijelölt jog nem egyezik az említett jegyzőkönyv 3. cikkében foglalt, elsődleges kapcsoló szabály által kijelölt joggal;
- egy olyan helyzetben, ahol a szokásos tartózkodási helyét megváltoztató jogosult az új szokásos tartózkodási helye szerinti állam valamely bíróságához nyújt be a kötelezettel szemben egy olyan múltbeli időszakra vonatkozó, tartás iránti kérelmet, amelynek során egy másik tagállamban tartózkodott, az eljáró bíróság joga – amely egyben a jogosult új szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga is – alkalmazható, amennyiben az eljáró bíróság szerinti tagállam bíróságai joghatósággal rendelkeztek az e felekkel kapcsolatos és az említett időszakra vonatkozó, tartással kapcsolatos jogviták elbírálására.

Amint az a hágai jegyzőkönyv 4. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, e rendelkezés, amely megengedi a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga helyett az eljáró bíróság jogának alkalmazását, csak akkor érvényesül hatékonyan, ha e jogok különbözőek. Ebből az következik, hogy az alapeljárásban szereplőhöz hasonló esetben, ahol a tartásdíj iránti követeléssel érintett időszak tekintetében az eljáró bíróság joga, a jelen esetben az osztrák jog nem egyezik a jogosult szokásos tartózkodási helye szerinti állam jogával, a jelen esetben a német joggal, a hágai jegyzőkönyv 4. cikkének (2) bekezdése hatékonyan érvényesülhet.

Szükséges azonban továbbá, hogy az e rendelkezés szerinti jog, amely az eljáró bíróság joga, a múltbeli időszakra vonatkozó tartás iránti kérelemre is alkalmazható legyen. E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy önmagában a hágai jegyzőkönyv 4. cikke (2) bekezdésének a szövege alapján nem állapítható meg egyértelműen e rendelkezés hatálya. E rendelkezést a hágai jegyzőkönyvben megállapított kapcsoló elvek rendszerére, valamint e jegyzőkönyv céljára tekintettel kell értelmezni.

Ami a hágai jegyzőkönyvben megállapított kapcsoló elvek rendszerét illeti, rá kell mutatni arra, hogy e jegyzőkönyv 4. cikkének (2) bekezdése olyan különös szabályt állapít meg bizonyos jogosultak javára, amely kiegészíti az e jegyzőkönyv 3. cikkében szereplő általános szabályt.

Egyébiránt, amint az különösen a Bonomi jelentésből, illetve a hágai jegyzőkönyv elfogadására irányuló tárgyalásokban tevékenyen részt vevő Bizottság által megvalósítani kívánt célkitűzésekből kitűnik (lásd: a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat [COM(2005) 649 végleges]), e rendszer az alkalmazandó jog előreláthatóságának garantálására irányul annak biztosításával, hogy e jog megfelelő kapcsolatot mutasson az adott családi helyzettel.

Tekintettel a hágai jegyzőkönyvben előírt kapcsoló elvek rendszerére, valamint az e jegyzőkönyv által megvalósítani kívánt, előreláthatósággal kapcsolatos célkitűzésre, amelyeket a jelen ítélet 41. pontja ismertet, meg kell állapítani, hogy amennyiben az eljáró bíróság jogának a hágai jegyzőkönyv 4. cikke (2) bekezdése szerinti kiegészítő alkalmazása kizárólag az új szokásos tartózkodási hely jogosult általi megválasztásától függene, anélkül hogy a tartási kötelezettséggel érintett időszakot illetően kapcsolat állna fenn e jog, illetve a tartási kötelezettségi viszonyban részt vevő jogosult és kötelezett családi helyzete között, úgy e jog alkalmazása sem e rendszerrel, sem e célkitűzéssel nem lenne összhangban.

(lásd: 29., 33., 34., 37–39., 41., 46., 51. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

3. A 2007. november 23-i hágai jegyzőkönyv 4. cikkének (2) bekezdésében szereplő „nem kaphat tartást” fordulatot úgy kell értelmezni, hogy az arra a helyzetre is vonatkozik, ahol a jogosult azért nem kaphat tartást a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti állam joga értelmében, mert nem felel meg az e jogban előírt bizonyos feltételeknek.

(lásd: 59. pont és a rendelkező rész 2. pontja)